

både for den enkelte og for samfundet er det menneskeligt og økonomisk helt klart bedst at undgå, at nogen kommer ind i dette system. Kommissionen har derfor overvejet, om man gennem en forstærket kriminalitetsforebyggende indsats kan nedbringe kriminaliteten i det grønlandske samfund og dermed mindske behovet for efterfølgende indgreb i form af foranstaltninger efter kriminalloven.

4.2.2. Historisk tilbageblik

Den præventive synsvinkel er ikke ny i Grønland. Spørgsmålet er første gang behandlet sidst i 1960'erne i tilknytning til overvejelser om organisationen af kriminalforsorgen i Grønland. Samtidig blev der etableret dels en børne- og ungdomsforsorg, dels en socialpædagogisk uddannelse. Efter indførelsen af hjemmestyret har navnlig landstingsforordningen fra 1982 om tværfagligt samarbejde i sociale sager skabt grundlag for et tættere samarbejde mellem socialvæsenet og kriminalforsorgen omkring det sociale, behandlingsmæssige og kriminalitetsforebyggende arbejde.

4.2.3. Den gældende ordening

Kommissionen har indsamlet oplysninger om eksisterende kriminalitetsforebyggende projekter med henblik på at give et antal tilstrækkeligt dækkende eksempler på karakteren af og bredden i indsatsen.

Med Nuuk kommune som initiativtager og drivkraft er der siden 1988 opbygget et formaliseret samarbejde mellem socialvæsenet, skolevæsenet, politiet og kriminalforsorgen, *SSPK-samarbejdet*. SSPK-samarbejdet i Nuuk har haft afsmittende virkning på andre kommuners initiativer vedrørende forebyggelse af kriminalitet.

SSPK-udvalgene arbejder med sigte på større eller mindre grupper, men af hensyn til tavshedspligten aldrig med konkrete personsager. Personsager behandles i de *tværfaglige kontakt- eller samarbejdsudvalg i sociale sager* med repræsentanter fra sundhedsvæsenet, folkeskolen og socialvæsenet. Politi og kriminalforsorg er således ikke repræsenteret, men indbydes når udvalget behandler en sag med berøring til disse myndigheder.

Med det centrale forebyggelseskontor Paarisa som koordinator er der opbygget et landsdækkende netværk af *forebyggelseskonsulenter*, som er ansat i de enkelte kommuner. Forebyggelseskonsulenterne er uddannet til at forestå oplysning om og forebyggelse af alkohol- og narkotikamisbrug i de grønlandske lokalsamfund. Hver kommunes sundhedsnavn har ansvaret for lokalt udarbejdede sundhedsplaner, der bestemmer forebyggelseskonsulenternes prioritering af indsatsområder.

Ved siden af det tværfaglige samarbejde findes der spredt *lokalt mange særlige projekter* med forskellige præventive formål, med forskellige målgrupper og med forskellige former for indsats, f.eks. uddannelse, oplysning, opsøgende virksomhed, rådgivning, aktivering mv. Hver for sig antages de mange projekter og tiltag at fungere godt, men det er et fælles træk, at der ikke sker nogen opfølgning, og at der er meget ringe information på tværs om de enkelte projekter. Der er således også meget store variationer fra kommune til kommune med hensyn til, hvor meget der satses på forebyggelse.

4.2.4. Kommissionens overvejelser og forslag

Det kriminalitetsforebyggende arbejde antages at bestå dels i det *generelle* forebyggende arbejde rettet mod hele befolkningen eller bestemte (større) grupper af befolkningen, dels i den mere *konkrete, individorienterede* indsats for at forhindre enkeltpersoner eller (mindre) grupper af enkeltpersoner i at indlede eller fortsætte en kriminel løbebane. Særligt på *det lokale plan* skønnes det nødvendigt at koordinere indsatsen fra forskellige myndigheder mv., især socialvæsenet, skolevæsenet, kriminalforsorgen og politiet, og at inddrage sundhedsvæsenet. Forvaltningslovgivningen er siden 1995 udformet således, at der mellem politiet og andre myndigheder *kan* videregives oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, hvis videregivelsen må anses for nødvendig af hensyn til det kriminalitetsforebyggende arbejde. Kommissionen anbefaler, at der inden for rammerne af SSPK-samarbejdet udføres både generelt og konkret kriminalitetsforebyggende arbejde. Vælger man lokalt at opretholde den nuværende ordening med både et SSPK-udvalg og et kontaktudvalg for det tværfaglige samarbejde i sociale sager, anbefales det at inddrage politi og kriminalforsorg i arbejdet i det tværfaglige kontaktudvalg.

Der anbefales desuden en geografisk udbygning af SSPK-samarbejdet til alle kommuner og i hver kommune heltids- eller deltidsansætte *en SSPK-koordinator*, hvor en sådan ikke allerede findes. Med den foreslåede geografiske udbygning af kriminalforsorgens tilsynsvirksomhed i alle kommuner vil overskydende ressourcer kunne anvendes på kriminalitetsforebyggelse.

På *landsplan* efterlyses et formaliseret samarbejde om kriminalitetsforebyggelse. Desuden anbefales det at afsætte midler – fra staten og/eller hjemmestyret – til forsøgsprojekter, og at disse midler administreres af et samarbejdsorgan. Det afvises at lade andre centrale samarbejdsorganer varetage den landsdækkende koordination inden for kriminalitetsforebyggelsen, da